

Lukijalle

Vuonna 2001 Suomen käsityön museossa käynnistyi opetusministeriön tuella hanke, jonka tarkoituksena oli koota koulukäsitöistä näyttely ja kartoittaa suomalaisen käsityökoulutuksen vaiheita. Samaan aikaan käsityökoulutusta koskevan museon tutkimushankkeen edetessä kävi ilmi, kuinka tärkeä asema käsityöllä on ollut suomalaisessa koululaitoksessa. Koska museossa oli ollut vireillä myös koulukäsityöhön liittyvä aineiston kartoitus, päätettiin vuoden 2002 lopussa, että käsityökoulutuksen ensimmäinen tutkimusjulkaisu tulee liittymään koulukäsityöhön.

Koulukäsitöiden kokoelman tavoitteellisen kartuttamisen museo aloitti vuonna 1999. Alunperin tallennusprojektissa oli kyse pilottihankkeesta, jolla haluttiin kerätä koulukäsityömuistoja ja eri kouluasteilla tehtyjä käsitöitä. Yli odotusten onnistunut kokoelmien kartuttamishanke osoitti, että teema oli ajankohtainen ja kiinnosti museon lisäksi myös suurta yleisöä.

Vuodesta 2000 alkaen museon näyttelytilassa on ollut esillä mustakantinen vihko, johon näyttelyvieraat ovat voineet kirjata omia koulukäsityömuistojaan. Keväällä 2003 on täyttymässä jo kolmas vihko. Syksyllä 2002 museo kääntyi uudelleen yleisön puoleen toivoen esine-, valokuva- ja muistelutäydennyksiä koulukäsitöiden kokoelmiin. Samassa yhteydessä pyydettiin koulukäsitöitä lainaksi kesän 2003 näyttelyä varten.

Käsillä oleva kirja, joka sivuaa Suomen käsityön museon Vähäsiistii koulukässää! -näyttelyä, on ensimmäinen käsityökoulutuksen tutkimushankkeen julkaisu. Lyhyt oppimäärä koulukäsityöhön -kirjassa julkaistaan neljä artikkelia, jotka käsittelevät eri näkökulmista suomalaisen kansa-, kansalais-, oppi- ja peruskoulun käsityönopetusta. Julkaisun tekemisen on mahdollistanut opetusministeriö, jolta museo on saanut harkinnanvaraista avustusta käsityökoulutuksen tutkimushankkeeseen.

Kiitämme kaikkia museon tutkimus- ja tallennusprojekteihin osallistuneita. Erityisen lämmin kiitos kuuluu koulukäsitöiden ja valokuvien lahjoittajille, muistelujen kirjoittajille sekä kesän 2003 näyttelyyn koulukäsitöitä lainanneille henkilöille.

Suomen käsityön museolla on ilo herätellä jo ehkä unhoonkin painuneita koulumuistoja ja olla muistelemassa yhdessä menneiden käsityötuntien riemuja ja murheita. Toivomme, että julkaisu ja näyttely herättävät ja innoittavat tekemään käsitöitä, vaikka kouluvuodet ehkä jo ovat takanapäin. Suomessa käsityönopetuksen asemasta keskusteleminen on edelleen hyvin ajankoh-taista - kuten se on ollut jo toistasataa vuotta.

Simo Kotilainen
vs. museonjohtaja